

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-08569
Otsuse kuupäev 24.08.2026
Komisjoni koosseis Margus Kingisepp

Tarbija
Kaupleja Mittetulundusühing Rakvere Maraton (80311257)

Tarbija nõue 65 euro suuruse osalustasu tagastamine.

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija nõue.
2. Kauplejal tagastada tarbijale lepingu täitmiseks tasutud 65 eurot.

Asjaolud:

Tarbija on pöördunud Tarbijavaidluste Komisjoni (komisjon) poole avaldusega.

Komisjon alustas asjas menetlust 26.05.2026.

Avalduse kohaselt registreeris tarbija end 2026 aasta märtsis kaupleja poolt korraldatud spordiüritustele PALMS Open Water Estonia - Käsmu 2026, mis pidid toimuma 2026 aasta juulis. Tarbija tasus 16.03.2026 pangaülekandega osalustasu 65 eurot.

Mais 2026 teavitas tarbija kauplejat sellest, et peab nädal aega enne ürituse toimumist minema operatsioonile, mille järgselt ei ole lubatud sportimine. Tarbija otsis olukorrale lahendusi, paludes võimalust osalustasu tõstmiseks järgmise aasta samale üritusele või mõnele muule kaupleja poolt korraldatavale üritusele, kuid kaupleja seda ei võimaldanud.

Tarbija nõuab 65 euro suuruse osalustasu tagastamist.

09.07.2026 edastas komisjoni sekretariaadi ülesandeid täitev Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet tarbija avalduse materjalid kauplejale vastamiseks. Kaupleja vastas tarbija avaldusele 09.07.2026 saadetud kirjaga. Kaupleja ei nõustu nõude rahuldamisega. Kaupleja sõnul tarbija nõustus registreerumisel kehtivate tingimustega, kaupleja täitis oma teavitamiskohustuse ning käsitles tarbija pöördumist korrektselt, mistõttu puudub alus tarbija nõude rahuldamiseks.

Tarbija ei nõustunud kaupleja seisukohaga. Kaupleja vastusele saadetud täiendavates seisukohtades leiab tarbija, et kaupleja ei arvestanud tema olukorra eripäraga ega suhtunud temasse kui pikaajalisse ja lojaalsesse osalejasse piisava paindlikkusega. Tarbija hinnangul oleks olnud põhjendatud võimaldada osaluse ülekandmine järgmisesse aastasse või mõnele teisele sama kaupleja korraldatavale üritusele.

Seisukoha põhjenduseks märgib tarbija, et tema senine kogemus erinevate spordiürituste, samuti teiste sündmuste korraldajatega näitab, et mõjuvatel põhjustel osalemisest loobuvatele isikutele leitakse üldjuhul mõistlikke lahendusi. Tarbija hinnangul ei ole määrav reeglite range järgimine, vaid soov lahendada tekkinud olukord õiglaselt ja inimlikult.

Tarbija rõhutab, et ka ise spordiüritusi korraldades peab ta oluliseks osalejatele vastu tulla, kui osalemine muutub mõjuval põhjusel võimatuks ning korraldajat teavitatakse sellest aegsasti. Tema hinnangul väljendub korraldaja professionaalsus muu hulgas selles, kuidas lahendatakse selliseid erandlikke olukordi.

Tarbija selgitab, et tema loobumise põhjuseks oli plaaniline operatsioon, millest ta teavitas kauplejat ligikaudu 5,5 nädalat enne võistlust. Ta ei nõudnud osalustasu tagastamist, vaid soovis üksnes võimalust kasutada osalust hiljem. Tarbija leiab, et kuna teavitus anti aegsasti ning ta ei taotlenud raha tagasi, oleks kauplejal olnud võimalik tema soovile vastu tulla.

Kokkuvõttes leiab tarbija, et kaupleja keskendus liigselt reeglite formaalsele kohaldamisele ega näidanud üles piisavalt paindlikkust ja empaatiat olukorras, kus osalemine muutus tervislikel põhjustel võimatuks.

Enne komisjoni istungit pooled lahenduseni ei jõudnud.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei pea tarbija nõuet põhjendatuks ning leiab, et osalustasu tagastamisest või osalemise ülekandmisest teisele enda korraldatavale üritusele keeldumine on kooskõlas ürituse tingimustega.

Seisukoha põhjenduseks märgib kaupleja, et Palms Open Water Estonia on keeruka ja kuluka korraldusega avaveejumise sündmus, millel osalemise otsuse teeb osaleja ise. Registreerudes kinnitab osaleja oma valmisolekut üritusel osaleda ning nõustub kehtivate tingimustega. Lisaks tutvustatakse osalejatele enne starti ohutusnõudeid ja riske.

Kaupleja selgitab, et tal ei ole võimalik ega kohustust hinnata osalejate loobumise põhjuseid ega teha vahet tervislikel, perekondlikel, tööalastel või muudel põhjustel. Tema hinnangul ei saa korraldaja võtta kohustust otsustada, millised loobumise põhjused õigustavad osalustasu tagastamist või muude lahenduste pakkumist. Seda võrdleb kaupleja teiste üritustega, näiteks kontsertide, teatrite või festivalidega, kus pileti kasutamata jäämine ostjast tuleneval põhjusel üldjuhul piletiraha tagastamise kohustust kaasa ei too.

Kaupleja rõhutab, et ürituse juhendis on sõnaselgelt sätestatud, et osaleja loobumise korral

osalustasu ei tagastata, olenemata loobumise põhjusest, ning see tingimus oli osalejale enne registreerimist kättesaadav.

Samas märgib kaupleja, et tarbijale pakuti võimalust anda registreering üle teisele isikule, kuid teiste kaupleja korraldatavate sündmuste vahel ümberregistreerimise võimalust ei ole kunagi pakutud ning kaupleja ei pea selle võimaldamist enda kohustuseks.

Lisaks viitab kaupleja sellele, et tegemist on eraõigusliku organisatsiooniga, kes otsustab iga tulevase sündmuse korraldamise eraldi ning ei saa ette garanteerida järgmiste aastate ürituste toimumist. Seetõttu ei ole tema hinnangul põhjendatud ka nõue vahetada osalus tulevase sündmuse vastu.

Kokkuvõttes leiab kaupleja, et tarbija nõustus registreerumisel kehtivate tingimustega, kaupleja täitis oma teavitamiskohustuse ning käsitles tarbija pöördumist korrektselt, mistõttu puudub alus tarbija nõude rahuldamiseks.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon lahendab käesoleva vaidluse tarbijakaitseseaduse (TKS) § 51 lg 1 alusel, tuginedes poolte esitatud selgitustele, tõenditele ning komisjoni poolt kogutud materjalidele. Komisjon analüüsis vaidluse asjaolusid, esitatud tõendeid ja poolte seadusest tulenevaid õigusi ning kohustusi.

Komisjon tuvastas esitatud materjalide alusel, et vaidluse osapooled olid sõlminud 16.03.2026 käsunduslepingu tunnustele vastava meelelahutusteenuse osutamise lepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 619 ja § 47 lg 3 p 12 tähenduses. Lepingu kohaselt kohustus kaupleja osutama tarbijale vaba aja veetmise teenust (spordiüritustel osalemise võimaldamine) ja tarbija kohustus tasuma selle eest kokkulepitud tasu. Tarbija tasus 16.03.2026 pangaülekandega osalustasu summas 65 eurot.

Tarbija nõuab makstud osalustasu 65 euro tagastamist, kuna tervislikel põhjustel (plaaniline operatsioon) ei olnud tal võimalik üritusel osaleda ning kaupleja keeldus osaluse ülekandmisest järgmisesse aastasse või muudele üritustele.

Kaupleja vaidleb nõudele vastu, tuginedes ürituse tingimustele, mis sätestavad, et osaleja loobumisel osavõtutasu ei tagastata ning ümberregistreerimist teistele üritustele ei võimaldata.

VÕS § 47 lg 3 p 12 kohaselt ei kohaldata 14-päevast sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganemisõigust (VÕS § 56) lepingutele, millega osutatakse vaba aja veetmise teenuseid, kui lepinguga on ette nähtud teenuse osutamine teatud tähtpäevaks või teatud tähtaja jooksul. Spordiüritustel osalemine on vaba aja veetmise teenus, mis toimub kindlaksmääratud kuupäeval

(juuli 2026). Seega ei ole tarbijal seadusest tulenevat tingimusteta taganemisõigust üksnes selle tõttu, et leping sõlmiti sidevahendi abil.

Vaidluse lahendamiseks tuleb hinnata, kas tarbijal on seadusest tulenev õigus leping üles ütelda ja osalustasu tagasi nõuda ning kas kaupleja tüüptingimus, mis välistab osalustasu tagastamise osaleja loobumisel (olenemata põhjusest), on kehtiv.

1. Lepingu erakorraline ülesütlemine

VÕS § 631 kohaselt võib kumbki lepingupool nii tähtajalise kui ka tähtajatu käsunduslepingu üles öelda VÕS §-s 630 sätestatud korralise ülesütlemise tähtaegu järgimata, kui ilmneb, et kõiki asjaolusid arvesse võttes ja mõlema lepingupoole huvisid kaaludes ei või oodata, et lepingut üles öelda sooviv pool jätkaks lepingu täitmist.

Komisjon leiab, et tarbijal oli VÕS § 631 alusel seaduslik alus leping erakorraliselt üles öelda. Tarbijal ilmnenu tervislik takistus (plaaniline operatsioon) on mõjuv põhjus, mille tõttu ei saa temalt mõistlikult oodata spordiüritusel osalemist ega lepingu täitmise jätkamist. Poolte huvisid kaaludes arvestas komisjon seda, et tarbija teavitas takistusest kauplejat 5,5 nädalat enne üritust, mis tagas kauplejale piisava aja organisatoorsete muudatuste tegemiseks.

2. Kaupleja tüüptingimuse tühisus

Kaupleja ürituse juhendis sisalduv tingimus ("osavõtutasu ei tagastata olenemata põhjusest") on tüüptingimus VÕS § 35 tähenduses. VÕS § 42 lg 1 kohaselt on tüüptingimus tühine, kui see lepingupoole ebamõistlikult kahjustab. Sama sätte kohaselt eeldatakse ebamõistlikku kahjustamist, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest.

Komisjon leiab, et kõnealune tüüptingimus on VÕS § 42 lg 1 alusel tühine, kuivõrd see kaldub eranditeta ja absoluutselt kõrvale seaduse olulisest põhimõttest (VÕS § 629 lg 1 ja 2), mis lubab kauplejal lepingu enneaegsel lõpetamisel nõuda vaid mõistlikku osa tasust ning kohustab sellest maha arvama säästetud kulud ja uue osaleja kaasamisest saadava võimaliku tulu. Seaduse olulisest põhimõttest kõrvalekaldumise tõttu eeldatakse tüüptingimuse ebamõistlikult kahjustavat iseloomu.

Kaupleja tüüptingimus kehtestab tarbijale ebamõistlikult kõrge (100%-lise) tasumäära ka juhul, kui teavitus tehakse pika varuga (5,5 nädalat enne üritust).

See tüüptingimus kallutab lepingupoolte õiguste ja kohustuste tasakaalu ebamõistlikult tarbija kahjuks, pannes kogu tervisest tingitud takistuse riski tarbijale, jättes samal ajal kauplejale täieliku tasu teenuse eest, mida tarbija ei saa kasutada.

3. Tasu tagastamise ulatus

Kuna tühine tüüptingimus on algusest peale kehtetu, tuleb lepingu lõppemise finantstagajärjed määrata otse seaduse (VÕS § 629 lg 1 ja 2) alusel.

VÕS § 629 lg 1 kohaselt on kauplejal õigus vaid mõistlikule osale tasust ning VÕS § 629 lg 2 kohaselt tuleb tasust maha arvata summa, mille kaupleja lepingu lõppemise tõttu säästab, muul viisil omandab või oleks võinud mõistlikult omandada.

Kuivõrd tarbija teavitas loobumisest 5,5 nädalat enne üritust, oli kauplejal mõistlik aeg säästa edasisi korralduskulusid või müüa vabanenud koht uuele osalejale.

Kaupleja ei ole tõendanud, et tal tekkisid tegelikud ja vältimatud kulud konkreetset selle osaleja tõttu 65 euro ulatuses.

Eeltoodust tulenevalt oli tarbija lepingu ülesütlemine erakorraliselt õigustatud ning kaupleja keeldumine osalustasu tagastamisest seadusest tulenevaid mahaarvamisi tegemata õigusvastane.

Tarbija nõue osalustasu (65 eurot) tagastamiseks kuulub rahuldamisele täies ulatuses.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Margus Kingisepp

/allkirjastatud digitaalselt/